

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

© Foto Wytske Heida

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Age Jans de Vries uit Joure is in 1836 bij timmerman Johannes Paulus Spiering in dienst als timmerknecht in de nieuwe timmerzaak op Tsjaerddyk 44. Hij krijgt verkering met Baukjen Ades Jorwerda, die dienstmeid is in het dorp.

“It is mienens” en ze trouwen in 1837 in Folsgeare waar ze ook gaan wonen. Hun tweede kind Aede wordt op 29 juni 1842 geboren. Aede wordt door zijn vader opgeleid om net als hem timmerknecht te worden. Aede groeit voorspoedig op en leert lezen en schrijven op de nieuwe school.

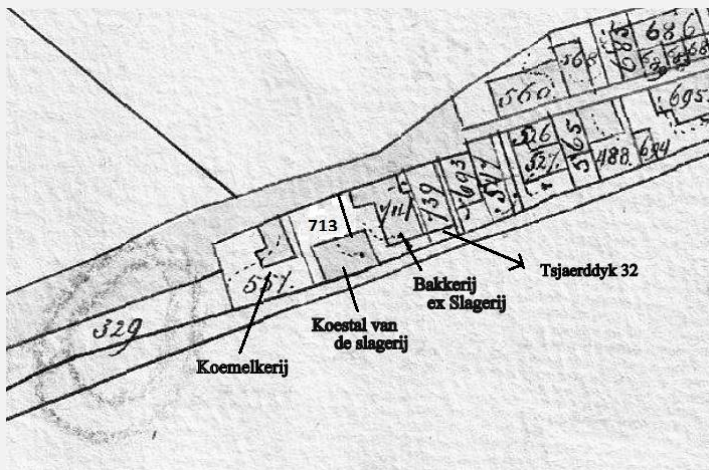
In 1852 verhuist het gezin naar Oosthem. Als Aede 18 jaar oud is overlijdt zijn vader, nog maar 53 jaar oud. Aede is nu als oudste zoon plotseling gezinshoofd en moet de kost verdienen voor het gezin. Zijn toekomstplannen worden hierdoor uitgesteld maar uitstel betekent geen afstel. Als hij 34 jaar is, is hij weer vrij om zijn leven op te pakken. Hij trouwt met de 20 jarige Marijke Zandstra en gaan in Folsgeare op het 't Streekje wonen waar hij als timmerknecht begint bij Auke van der Velde. In 1877 verhuizen ze naar Hichtum waar Age Aedes wordt geboren. Na zijn geboorte gaan ze in 1879 weer terug naar Folsgeare.

Dorpscanon van Folsgeare

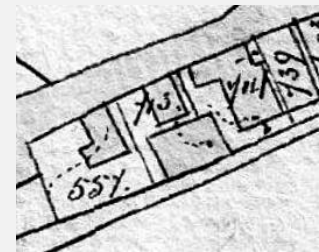
Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Aede de Vries koopt in 1879 de westelijke helft van het perceel van de voormalige slagerij/bakkerij (kadaster no 713). Op dit perceel staat de oude koestal van de slagerij en hierin begint hij zijn klusbedrijf. Hij moet echter van de grond af beginnen maar krijgt o.a. door de kerkvoogden werk aan de kerk, toren en de kerkhuizen toebedeeld. Na een paar jaar gaat het goed met het bedrijf en hij bouwt rond 1880/1881 een woonhuis voor zijn bedrijf (Tsjaerddyk 28).

Folsgeare 1879

Folsgeare 1880/1881

Aede de Vries begint in de koestal van de oude slagerij zijn timmerbedrijf.

afb. kadaster

In 1889 besluiten Aede en Marijke naar Sneek te verhuizen en zetten het pand te koop.

De koper van het pand, Hessel Rintjes Boschma, boer op Tsjaerddyk 31, verhuurt het waarschijnlijk weer aan Gerrit Willems Twijnstra.

Gerrit Willems, zijn vrouw Sjoerdje Bergsma en de kinderen komen vanuit Goutum in 1888 weer terug in Folsgeare. Hij is de zoon van Willem Sjerps Twijnstra en wordt nu timmerman.

In 1902 verhuist Gerrit Willems met zijn gezin naar Tsjaerddyk 44, waar ze intrekken bij Jaring Zoethout. Jaring Zoethout is daar schilder en Gerrit Twijnstra timmerman. Twee timmerbedrijven (op nr. 28 en 44) in Folsgeare is teveel van het goede en het timmerpand op nummer 28 wordt weer een koemelkerij.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

In 1907 komt Yde van de Lageweg te wonen op Tsjaerddyk 28. Yde komt uit Workum en is in 1906 getrouwd met Elizabeth Hendriks van der Goot, ook uit Workum.

1909

Elizabeth van de Lageweg staat met haar zoontje Gerben (geboren in 1907) op de arm achter de meisjes: Djoeke Postma, Gepke Cnossen, Maaïke Sweering, Wietske Boschma en Aaltje Postma bij het kerkhuis (rechts). foto db Folsgeare

Na het overlijden in 1911 van Bottje Meinderts Wijnia komen er in Folsgeare meerdere panden in de verkoop die haar al overleden man Hessel Rintjes Boschma in de loop van de jaren had aangekocht.

Zo komt de bakkerij te koop die wordt gehuurd door Pieter Beeksma, evenals de koemelkerij daarnaast die wordt gehuurd door Yde van de Lageweg.

Pieter Beeksma koopt in 1912 beide panden en verhuurt de koemelkerij na vertrek van Yde in 1913 aan Marten Douwes Eppinga.

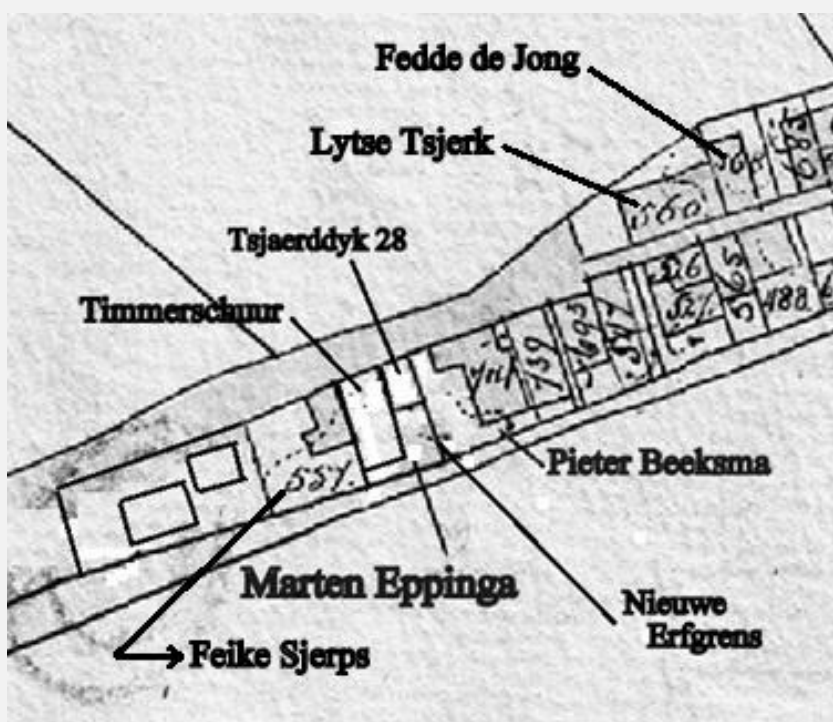
Marten Douwes Eppinga is timmerknecht maar wil voor zichzelf beginnen. De koemelkerij wordt weer een timmerzaak. Marten Eppinga trouwt in 1914 met

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Elizabeth Maria Katharina Kluiwstra. In 1916 verkoopt Pieter Beeksma perceel 713 aan Marten Eppinga met dien verstande dat de scheidingslijn tussen de beide percelen van de Tsjaerddyk rechtuit loopt langs de oostkant van het huis van Marten naar de opvaart. De oude koestal staat nu voor een gedeelte op het erf van de bakkerij en wordt in 1916 afgebroken.

afb. kadaster

In januari 1917 vraagt Marten Eppinga een bouwvergunning aan voor de bouw van een timmerschuur.

De schuur wordt tussen zijn eigen huis (Tsjaerddyk 28) en de koemelkerij van Feike Sjerps Twijnstra (557 / nu Tsjaerddyk 26a) gebouwd

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

De drie jongste kinderen Eppinga:

Tjitse, Geeske en Jappie voor het huis van de fam. Sweering

foto db Fols gare

Na de 2^e WO, omstreeks 1949, worden er aan de noordzijde van de Tsjaerddyk naast het oude kerkhuis vier nieuwe woningen gebouwd tegenover het huis van Marten Eppinga. Vanuit zijn woonkamer kan hij volgen hoe bouwbedrijf Feenstra uit Nijland de woningen bouwt. De sociale huurwoningen worden na oplevering door de grote boeren van Fols gare in het begin gebruikt als arbeiderswoningen.

Marten Eppinga wordt ouder maar heeft geen zoon die het bedrijf wil overnemen.

In 1956 verkoopt hij het bedrijf aan Jelle Wiersma die het jaar daarvoor met Minke van der Goot is getrouwd.

Marten Eppinga verhuist naar Tsjaerddyk 48 (nu Speelman) waar ze nog blijven wonen tot 1965.

Jelle Wiersma en Minke van der Goot

foto: db Fols gare

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Folsgare rond 1950

foto uitgeverij van der
Meulen bv Sneek

De Tsjaerddyk is
een smal straatje.

Rechts op de foto
staan het oude
kerkhuis van Tsjerk
(Lytse Tsjerk) en
Baukje Wiersma en
het huis van Fedde
en Tryntsje de Jong
die er sinds 1931

wonen. Op de plek waar de hooiberg van Pier Cossen staat, stond vroeger de "Tempel".

Jelle heeft ruimtegebrek voor de opslag van zijn bouwmaterialen en hij zoekt mogelijkheden tot uitbreiding. Tsjerk Wiersma, gewoonlijk Lytse Tsjerk genoemd, heeft in 1929 het oude kerkhuis aan de noordzijde van de Tsjaerddyk van de kerk gekocht. Lytse Tsjerk overlijdt in 1941 en zijn vrouw Baukje Postma in 1959. Het voormalige kerkhuis is talloze malen opgeknapt, maar is helemaal op. Na het overlijden van Baukje koopt Jelle Wiersma het pand. Hij sloopt het en zet er een nieuwe timmerschuur neer.

Fedde en Tryntsje
wonen in het huis
naast de timmerschuur

Timmerschuur met de
witte auto er voor.

Douwe Posthuma met
wandelstok

foto: db Folsgeare

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Jelle heeft nu genoeg ruimte voor zijn bouwmateriaal en zet voor de toegang een hek neer.

Het huis waar Fedde en Tryntsje de Jong in wonen, blijft staan en daar is de Tsjaerddyk nog erg smal. Het autoverkeer neemt toe en veel parkeergelegenheid is er ook niet in de straat. Tot grote ergernis van Jelle Wiersma staat er vaak een auto geparkeerd voor het toegangshek van zijn timmerschuur. De weg lijkt vanaf de kant van Nijland vrij ruim, maar in het oude centrum is de Tsjaerddyk erg smal.

22-06-1963

foto: de Tijd/Maasbode

Lize Beeksma op weg naar huis

Jelle probeert met een spreuk op het toegangshek de inrit

autovrij te houden.

Leeuwarder Courant 12-03-1975

FOLSGARE — Deze tekst staat te lezen op het hek voor de werkplaats van timmerbedrijf Jelle Wiersma in Folsgeare. De Dorpsstraat is maar smal vandaar dat het terreintje voor de werkplaats vaak als parkeerplaats gebruikt wordt. Het probleem wordt daarmee niet opgelost, alleen verschoven.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Nu er een nieuwe timmerschuur aan de overkant van de straat staat, wordt de oude timmerschuur naast het huis verbouwd tot kantoorruimte met opslag. De koemelkerij waar Feike Sjerps (26a) woonde, wordt ook door Jelle aangekocht waarna hij het kantoor met de koemelkerij gaat verbouwen tot één woonruimte.

Folsgare 1960

foto: Jacob Kuipers

Links Tsjaerddyk 28 met ernaast het kantoor/opslag ruimte en daarnaast de voormalige koemelkerij. Rechts Tsjaerddyk 26 met de oude hoge stal ernaast die in 1983 zijn huidige vorm krijgt.

Jelle koopt ook het perceel waar Fedde en Tryntsje woonden en het lege perceel waar de “Tempel” stond. Op die plek bouwt hij een nieuw huis tegen de nieuwe timmerschuur aan. (Tsjaerddyk 41)

In 1981 wordt het huis op Tsjaerddyk 28 verkocht aan Johannes Hooymans en Jelle Wiersma verhuist naar Tsjaerddyk 26b, de oude timmerwerkplaats. Zijn zoon Epke woont met zijn vrouw Tineke Hettinga in de voormalige koemelkerij op 26a.

In 1983 is het nieuwe huis klaar en gaan Jelle en Minke op Tsjaerddyk 41 wonen.

Epke Wiersma betreft dan beide woningen.

In oktober 1986 verhuist Epke Wiersma met vrouw en kinderen en komen de woningen 26a en 26b te koop. Sjirk van der Meer koopt beide woningen in 1987.

Jelle Wiersma heeft geen opvolger en in 1990 verkoopt hij zijn huis aan Anne van Dalfsen en keert terug naar Gaasterland waar zijn roots liggen.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 28 en 26b

Tsjaerddyk 41

Op nummer 28 woont inmiddels muzikant Duncan Taylor. Henk en Dieuwertje van Dalfsen kopen in december 2004 de woning.

Nadat zij met hun kinderen zijn vertrokken naar Nijland, worden Maaïke en Berry v/d Mark eind 2014 de nieuwe eigenaren van het huis.

vlnr: 28,26b,26a

foto Wytske Heida

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: db Folsgeare, LC, De Tijd/Maasbode, Jacob Kuipers, Wytske Heida

Kaarten: kadaster

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkene. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.